

SOKÓŁ MILENIUM

**W tym numerze
znajdziecie:**

- artykuł o kobietach w sztuce i nie tylko
- recenzję książki „Ocalało pięciu”
... i wiele więcej

Patroni roku 2026

Rok 2026 ma wielu patronów, głównie są to ludzie ze świata kultury. W gronie patronów znaleźli się przedstawiciele każdej ze sztuk: pisarz, malarz, reżyser, piosenkarz. Poza tym wyróżnione zostało miasto Gdynia w stulecie założenia. Również wyróżniono Polskie Radio za sto lat regularnego nadawania. Warto także wspomnieć o jubileuszu strajków z czerwca 1976 roku. Skoro mowa o patronach, oto oni:

Andrzej Wajda (1926-2016) Wybitny polski reżyser. Jego filmy od lat wzruszają i poruszają kolejne pokolenia widzów. Polska kinematografia bez jego dzieł nie byłaby taka sama. To on odpowiada za wyreżyserowanie wielu absolutnie genialnych filmów. Reżyser stworzył wiele adaptacji najważniejszych polski książek. Poza filmem reżyserował również spektakle teatru telewizji. Do kluczowych filmów w jego dorobku należą:

„**Popiół i diament**” - filmowa adaptacja powieści o tym samym tytule, autorstwa Jerzego Andrzejewskiego.

„Kanał” - Poruszający film o Powstaniu Warszawskim.

„Popioły” - czyli adaptacja powieści Stefana Żeromskiego. Film ten ma jedną dość smutną ciekawostkę z nim związaną... dokładnie to zepchnięcie konia ze skały, w wyniku czego zwierzę zginęło.

„Wszystko na sprzedaż” - film ten zadedykował Zbigniewowi Cybulskiemu jako element pamięci o zmarłym na skutek wypadku aktorze.

„Wesele” - filmowa wersja dramatu Stanisława Wyspiańskiego.

„Ziemia obiecana” - adaptacja książki Władysława Stanisława Reymonta do dziś uchodzi za jeden z najlepszych polskich filmów.

„Pan Tadeusz” - wspaniała ekranizacja epopei narodowej autorstwa Adama Mickiewicza.

„Katyń” - jeden z najbardziej poruszających filmów Andrzeja Wajdy. Reżyser zadedykował go swoim rodzicom, gdyż jego ojciec zginął w Katyniu. Reżyser otrzymał w 2000 Nagrodę Akademii Filmowej (Oscara) za całokształt twórczości. Mało kto wie, że poza filmem pasjonowała go sztuka, swego czasu Andrzej Wajda malował obrazy i zdawał do Akademii Sztuk Pięknych.

Sergiusz Piasecki (1899 – 1964) Polski pisarz, publicysta, oficer wywiadu i żołnierz Armii Krajowej. Jego książki, takie jak „Zapiski oficera Armii Czerwonej” były zakazane w PRL-u. Powodem tego był negatywny wydźwięk wobec Związku Radzieckiego oraz jego sił zbrojnych.

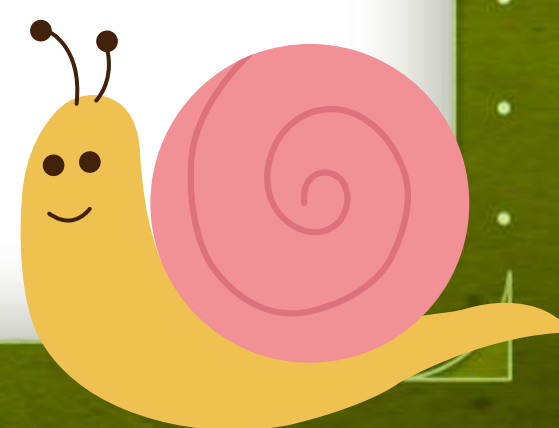
Dzięki temu, że miał pochodzenie białoruskie jako członek wywiadu działał na Kresach Wschodnich. Nie służył dość długo, gdyż zaczął zajmować się narkotykami oraz je zażywać, dodatkowo kłócił się z przełożonymi, co skutkowało wydaleniem ze służby. W czasie wojny wykradał dokumenty z Gestapo, pozyskał między innymi zapiski o odkryciu katyńskim. Po wojnie wyjechał na zachód, tam też umarł.

Mieczysław Fogg (1901-1990) piosenkarz i tancerz. Swoją karierę rozpoczął już przed wojną i kontynuował ją jeszcze przez kilka dekad po wojnie. Do jego najślawniejszych utworów należą piosenki, takie jak:

„Tango Milonga” oraz „To ostatnia niedziela”.

Ciekawostką jest to, że przez melancholijny i ponury wydźwięk piosenki „To ostatnia niedziela” zyskała miano „Tanga samobójców”. Utwór ten znany jest do dziś.

Pojawia się także w filmie „Chłopaki nie płaczą” w reżyserii Olafa Lubaszenki z roku 2000, gdzie to właśnie za sprawą piosenki zawiązuje się kultowy dialog między dwójką bohaterów w trakcie którego możemy usłyszeć o tym, iż mężczyźni przed wojną zamawiali tę piosenkę u orkiestry a później popełniali samobójstwo.

Józef Czapski (1896-1993) Malarz. Jego życie nie było łatwe, walczył w trzech wojnach, przeżył sowiecką niewolę oraz nigdy nie znalazł miłości. Poświęcał się sztuce. Malował obrazy oraz pisał o malarstwie.

Do jego najważniejszych dzieł należą: „Pociąg podmiejski” oraz „Młody mężczyzna na czerwonym tle”. Jego styl malarski był bardzo charakterystyczny i stał się wymowny dla epoki, w jakiej żył.

Część swojego życia spędził w Paryżu, tam poznał wielu znanych ludzi, między innymi byli to: Albert Camus oraz Miron Białoszewski. Osobiście również poznał Siergieja Nabokova, czyli brata rosyjsko-amerykańskiego pisarza Vladimira Nabokova.

Stanisław Staszic (1755-1826) działacz oświeceniowy. Jednym z najważniejszych momentów jego życia była działalność w Izbie Edukacyjnej Księstwa Warszawskiego. To właśnie dzięki tej posadzie mógł pomagać w kształceniu młodzieży polskiej oraz

w tworzeniu systemu edukacyjnego. Pomimo tego że przyjął święcenia, przez ostatnie dwie dekady życia nie pełnił posługi duszpasterskiej i nie nosił sutanny. Ciekawostką jest to, że jego nazwisko przez wiele lat było zapisywane w najróżniejszy sposób. Oto kilka przykładów: Stasic; Staszyc; Stazis. Swego czasu zasiadał w łoży wolnomularskiej.

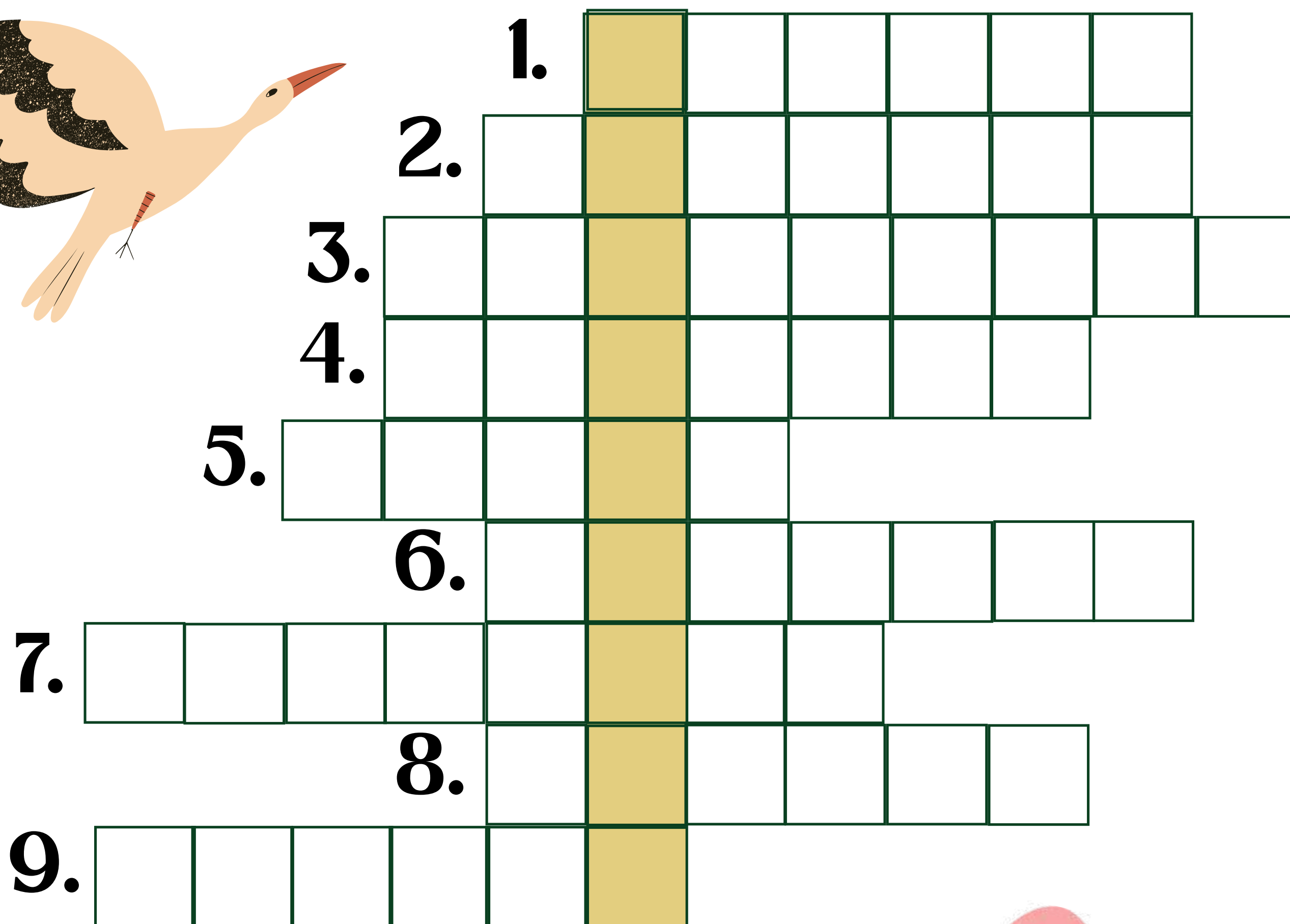
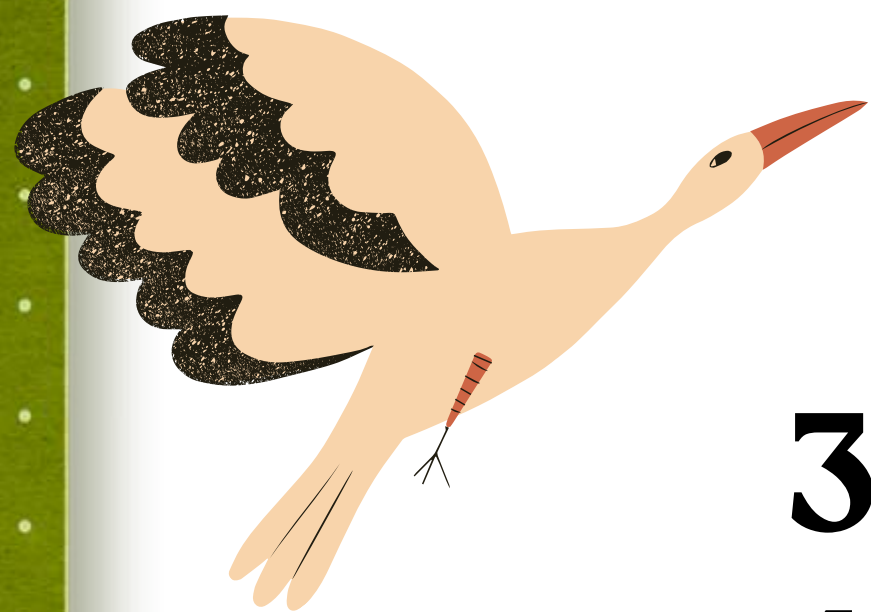
Józef Maksymilian Ossoliński (1748-1826) pisarz, badacz literatury, kolekcjoner i działacz kultury. Zdecydowanie jednym z najważniejszych momentów w jego życiu było założenie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, któremu to przekazał swój ogromny księgozbiór. Ten człowiek jako jeden z pierwszych prowadził badania nad grupą języków słowiańskich. Zostawił po sobie wyżej wspomniany zakład, który do dziś prężnie działa na rzecz polskiej kultury. Ossolineum założyło Bibliotekę Narodową, która od 1919 roku do dziś wydaje najważniejsze dzieła literatury polskiej i obcej. Każdy tom z serii Biblioteka Narodowa opatrzony został obszernym wstępem naukowym dotyczącym autora oraz dzieła. Biblioteka Narodowa również ma jedne z najlepszych przekładów literatury obcej. Dzięki działalności Józefa Maksymiliana Ossolińskiego oraz jego potomków przetrwało wiele rękopisów ważnych dzieł literackich.

Te osoby będą często przywoływane przez cały rok!

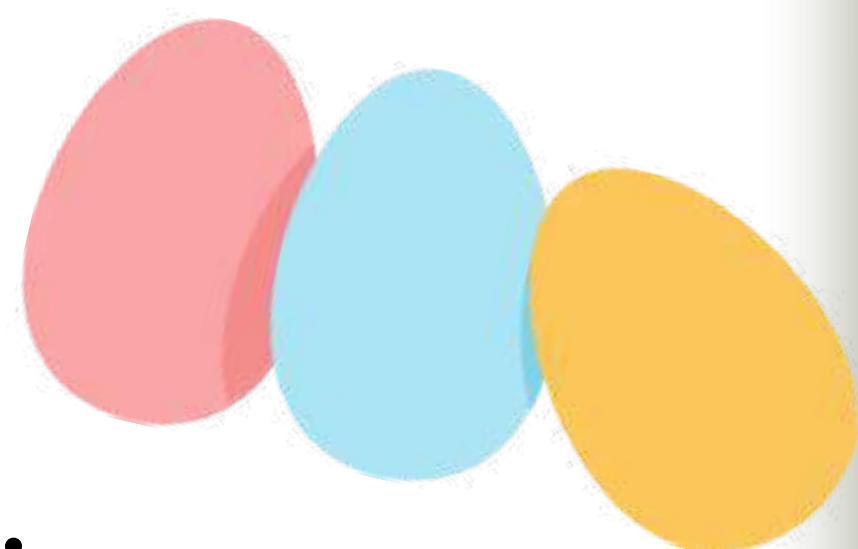
Stanisław Pawlak

Krzyżówka wiosenna

1. Pora roku.
2. Pomalowane jajko.
3. Owad, który przynosi szczęście.
4. Najpopularniejszy kwiat na Dzień Kobiet.
5. Symbol nowego życia i odrodzenia.
6. Słynne rosyjskie jajka wielkanocne.
7. Kukła, którą można palić i topić.
8. Przynosi dzieci.
9. Pierwszy miesiąc astronomicznej wiosny.

HASŁO: _____

Kobiety w świecie sztuki

Ósmego marca obchodziliśmy Dzień Kobiet, z tej okazji warto wspomnieć wspaniałe artystki. Panie, które miały ogromny wpływ na sztukę. W każdej dziedzinie sztuki mamy wybitnych artystów, o których często mówimy, lecz niestety, zapominamy o wybitnych artystkach.

A oto najważniejsze damy w polskiej sztuce.

Literatura: słowem pisany w historii polskiej kultury zajmowało się wiele kobiet, lecz nie wszystkie osiągnęły sukcesy. Lecz są i takie, które otrzymały najważniejsze nagrody i wyróżnienia.

Proza: Zdecydowanie jedną z najlepszych polskich powieściopisarek jest Olga Tokarczuk (ur. 1962). Za swoją twórczość otrzymała w 2018r Literacką Nagrodę Nobla, zdobyła również nagrodę Nike, a aktualnie jej książka „Empuzjon” jest w gronie nominowanych do Dublińskiej Nagrody Literackiej.

Autorka jest doceniana na całym świecie.

Do najważniejszych dzieł należą książki: „Prowadź swój pług przez kości umarłych”, „Księgi Jakubowe”, „Empuzjon” oraz „Gra na wielu bębenkach”.

Poezja: Oczywiście pierwszą damą polskiej poezji jest Wisława Szymborska (1923-2012). Wspaniała poetka otrzymała Literacką Nagrodę Nobla w 1996 r. Jej wiersze o miłości są często czytane na apelach szkolnych oraz recytowane na konkursach. Noblistka napisała wiele wspaniałych utworów, w swojej twórczości poruszała dużo tematów. W jej poezji każdy znajdzie coś dla siebie. Do najważniejszych wierszy należą: „Kot w pustym mieszkaniu”, „Nic dwa razy”, „Perspektywa” i „Miłość szczęśliwa”... Jeśli mowa o innych tematach niż miłość czy samotność, to warto przeczytać „Dłoń”, „Cebula” oraz „Wietnam”.

Dramat: Polska literatura ma w swoim dorobku naprawdę ogrom wybitnych dramatów, jednym z nich jest „Moralność Pani Dulskiej” autorstwa Gabrieli Zapolskiej (1857-1921). Autorka była nie tylko dramatopisarką, ale także aktorką. Jej tragifarsa kołtuńska znana jest do dziś. Wiele teatrów, w tym Teatr Telewizji, chętnie grają sztuki autorstwa Gabrieli Zapolskiej.

Malarstwo: Wielu ludzi w Polsce spłyca malarstwo do Jana Matejki i jego „Bitwy pod Grunwaldem” i przez to zapominają o twórczości Olgi Boznańskiej oraz Tamary Łempickiej. W ubiegłym roku dzięki Muzeum Narodowemu w Lublinie można było podziwiać dzieła namalowane przez kobiety, co było spowodowane bardzo ciekawą wystawą o nazwie „Co babie do pędzla?!”. Osobiście miałem przyjemność ją obejrzeć i dzięki temu zobaczyć na własne oczy obrazy Tamary Łempickiej oraz Olgi Boznańskiej.

Olga Boznańska (1865-1940) jest najbardziej znana z portretu dziewczynki oraz autoportretów. Lecz warto poznać również inne dzieła, które wyszły spod jej pędzla. Malowała bardzo charakterystycznie, dzięki temu łatwo rozpoznać jej obrazy. Są one dość rozmazane, lecz zarazem dokładne! Jest w nich coś wspaniałego, czego nie sposób opisać.

Tamara Łempicka (1894-1980) - jej dzieła są wspaniałym odzwierciedleniem epoki, w jakiej żyła. „Autoportret w zielonym Bugatti” z 1929r. do dziś jest obiektem zainteresowania wielu znawców sztuki.

Jej życie było bardzo ciekawe, żyła jego pełnią i czerpała z niego całymi garściami. A obrazy jej autorstwa są charakterystyczne i szybko zapadają w pamięć. Artystka znana jest na całym świecie, od USA aż po Rosję.

Film: Polska kinematografia jest doceniana na świecie. A oto jedne z najważniejszych kobiet w polskim kinie:

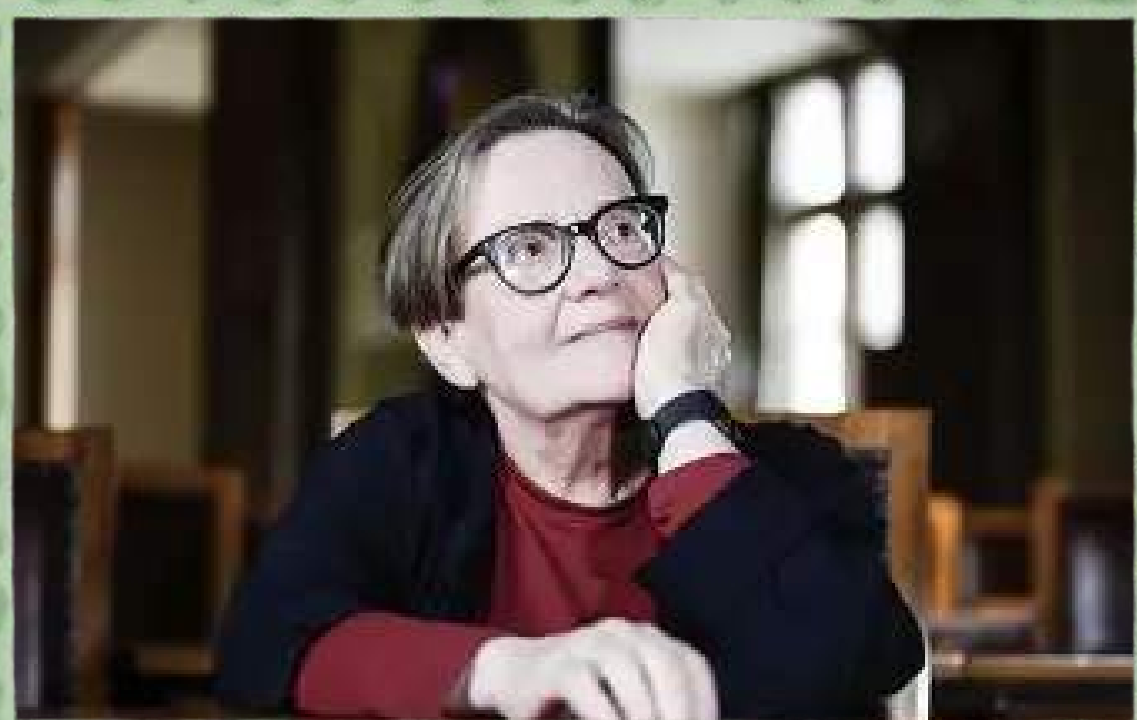

w polskim kinie:

Reżyseria: Agnieszka Holland (ur. 1948) reżyserka doceniana na całym świecie. Autorka trudnych, lecz poruszających filmów. Jej kino zaliczane jest do tak zwanego „Kina moralnego niepokoju”. Nakręciła wiele ważnych filmów, najnowszymi w jej filmografii są „Zielona granica” oraz „Franz Kafka”. Po premierze tego pierwszego stała się ofiarą hejtu, szczucia i gróźb ze strony części społeczeństwa, również wtedy okrzyknięto ją reżyserką „antypolską”. Niestety, przy okazji tworzenia i premiery najnowszego filmu (Franz Kafka) również spotkała się z hejtem oraz antysemickimi komentarzami. W swoim dorobku również ma współpracę z Olgą Tokarczuk, gdyż reżyserowała film pt „Pokot”, który powstał na podstawie „Prowadź swój pług przez kości umarłych” autorstwa noblistki.

Aktorstwo: Pola Negri (1897-1987) polska aktorka, która już przed wojną zrobiła karierę w Hollywood. W XX-leciu międzywojennym stała się „towarem eksportowym” polskiego kina. Widzowie chętniej chodzili na filmy z jej udziałem. Była ikoną swoich czasów. Wielu ludzi mówi, że pokazała, jak powinno się grać femme fatale. Do dziś znawcy kina uważają ją za jedną z najlepszych polskich aktorek w historii.

Kostiumy: Irena Biegańska (1939-2005) - dzięki niej na ekranach kin, telewizorów i na deskach teatrów można było zobaczyć wspaniałe kostiumy. To ona opracowała absolutnie wspaniałe stroje do serialu „Lalka” z 1977 w reżyserii Ryszarda Bera. Dodatkowo pracowała nad kostiumami do spektakli takich jak:

„Noc listopadowa” - dramat Stanisława Wyspiańskiego.

„Kordian” - dramat Juliusza Słowackiego.

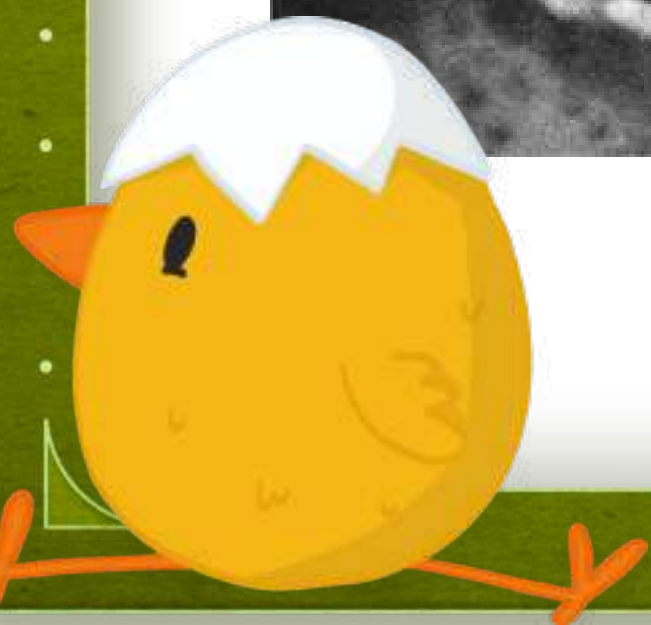
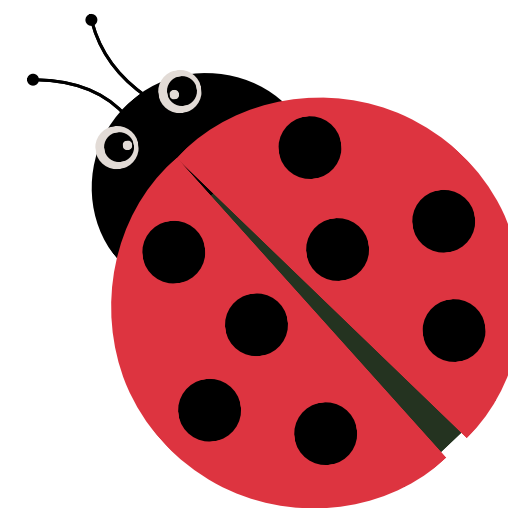
Kostiumy jej autorstwa stały się nieodłącznym elementem polskiej kinematografii.

Muzyka: Wszyscy znamy Fryderyka Chopina, ale czy znamy kobietę, której kompozycje były znane na całym świecie?

Kompozycja: Grażyna Bacewicz (1909-1969) w młodości grała na fortepianie, później zaś na skrzypcach. Znana została dzięki swoim kompozycjom skrzypcowym. Otrzymała wiele nagród: Nagrody Państwowe II i III stopnia, wyróżnienie w międzynarodowym konkursie skrzypcowym imienia Wieniawskiego oraz nagrodę rządu Belgijskiego. Najbardziej znanym utworem jest „VIII koncert” .

Pisanie piosenek: Agnieszka Osiecka (1936-1997) poetka i autorka tekstów piosenek. W PRL-u nazywana pierwszą damą polskiej piosenki. Już w młodości doceniano jej twórczość dla warszawskiego teatru STS. Również w tych latach związała się z Markiem Hłasko, pomimo faktu iż ich związek nie przetrwał za długo, wiele lat wspominała Marka. Szacunek oraz sławę przyniosły jej teksty piosenek. Do dziś często w radiu można usłyszeć jej teksty. Do najważniejszych utworów należą: „Niech żyje bal” oraz „Małgośka”. Poza tym tworzyła piosenki do seriali, przez co powstały utwory: „Ballada o pancernych” oraz „Nim wstanie dzień”.

Wokal: Jedną z najbardziej rozpoznawalnych polskich piosenkarek jest Maryla Rodowicz (ur.1945). Jej współpraca z Agnieszką Osiecką zaowocowała wieloma wspaniałymi piosenkami, które są znane do dziś. Sama artystka od lat związana jest z wydarzeniami, takimi jak: festiwale w Opolu i Sopocie oraz Sylwester z telewizją. Maryla Rodowicz otwarcie mówi, że ma w swoim dorobku około 2000 nagrań. Dzięki długiemu stażowi na scenie jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych wokalistek.

To są jedne z najważniejszych kobiet w sztuce. Jest ich o wiele, wiele więcej. Niestety, do dziś nie wiemy, ile dzieł literackich przepadło lub nigdy nie powstało za sprawą tego, że kobiety dawniej nie mogły się kształcić i rozwijać.

Stanisław Pawlak

Gofry owsiane

Składniki:

płatki owsiane górskie - 130 g

banan - 2 szt.

jajko - 2 szt.

kefir - 160 ml

ekstrakt waniliowy - 1 łyżeczka

proszek do pieczenia - 1 łyżeczka

olej kokosowy - 1 łyżka

Sposób przygotowania:

KROK 1: PRZYGOTOWUJEMY CIASTO

Wszystkie składniki odważamy w pojemniku miksującym i mieszamy ze sobą.

KROK 2: PIECZEMY I PODAJEMY GOFRY.

Każdy gofr wypiekamy w rozgrzanej gofrownicy przez ok. 4 minuty. Podajemy je jeszcze ciepłe, np. z dodatkiem masła orzechowego, owoców i syropu klonowego.

“Przetrwąć w Nowym Jorku”

Fabula filmu jest wciągająca oraz poruszająca. Emocje towarzyszą widzowi już od początkowych scen. Aktorzy perfekcyjnie wpasowują się w klimat lat 90.

Rzecz, która decyduje o wyjątkowości obrazu, jest przestanie,

jakie niesie. Film pokazuje, jak uzależnienie może wpływać nie tylko na nas samych, ale także na osoby wokół nas i nasze relacje z nimi.

Amerykański film w reżyserii Scotta Kalverta z 1995 roku na podstawie pamiętnika Jima Carrolla pt. “The Basketball Diaries”.

W roli głównej zobaczymy Leonardo DiCaprio (Jim Carroll). Jest on uczniem liceum, obiecującym koszykarzem, który wkrótce uzależnia się od heroiny, a jego życie zaczyna się rozpadać.

Sceneria i kostiumy są dopracowane oraz przemyślane. Każda scena wprowadza widzów w inny klimat. Jest to fantastyczny film z lat 90., który pokazuje, jak otoczenie oraz złe decyzje wpływają na nasze życie oraz mogą prowadzić do upadku. Emocjonalny oraz z głębokim przestaniem, śmiało mogę stwierdzić, że to jeden z lepszych filmów, jakie oglądałam.

Amelia Witczak

“Ocalało pięciu”

Thriller młodzieżowy autorstwa Holly Jackson. Opowiada o szóstce przyjaciół uwięzionych w kamperze na pustkowiu przez snajpera, który daje im 8 godzin na wydanie osoby skrywającej mroczną tajemnicę. To pełna napięcia klaustrofobiczna gra o przetrwanie. Akcja rozwija się szybko oraz dynamicznie. Wzbudza w czytelniku niepokój oraz chęć poznania dalszych losów bohaterów. Ukazuje silne emocje między bohaterami, co sprawia, że czytelnik przeżywa je razem z nimi.

Książka idealna na wieczór, wciągająca, sprawia, że ciężko się oderwać od dalszego czytania.

Amelia Witczak

Motyw kobiet w literaturze

W literaturze różnych epok powraca motyw kobiety, która nie jest jedynie obiektem miłości, lecz staje się dla mężczyzny źródłem namiętności, upadku i klęski. Femme fatale to kobieta fatalna, obdarzona niezwykłą urodą, magnetyzmem osobowości i siłą oddziaływania, która potrafi zawładnąć cudzymi uczuciami. Kobieta fatalna bywa w literaturze symbolem pokusy, próby, jakiej poddany zostaje bohater, a zarazem figurą męskiego lęku przed utratą kontroli nad własnym losem.

Izabela Łęcka z „Lalki” Bolesława Prusa jawi się jako kobieta wyniosła, chłodna, zapatrzona w świat pozorów i konwenansów. Jej obecność w życiu Stanisława Wokulskiego działa jak powolna trucizna. Wokulski obdarza ją uczuciem niemal bezgranicznym, robi wszystko, aby ona zwróciła na niego uwagę. Tymczasem ona nie potrafi odpowiedzieć na tę miłość w sposób dojrzały. Traktuje uczucie mężczyzny jak element gry towarzyskiej, jak dowód własnej atrakcyjności. W tym sensie Izabela staje się femme fatale przez emocjonalną obojętność, która prowadzi Wokulskiego ku rozczarowaniu, utracie sensu życia i wewnętrznemu rozpadowi.

Pani Dulka W „Moralności pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej motyw ten zostaje przetworzony i osadzony w realiach mieszczańskiego domu. Siłą Anieli Dulskiej jest surowość, obłuda i bezwzględne podporządkowanie sobie domowników. Dulka staje się dla swojej rodziny postacią przytłaczającą, niemal duszącą przestrzeń domowego życia.

Lady Makbet w utworze Szekspira podjudza swojego męża do morderstwa, pcha go w stronę władzy, manipuluje jego ambicją i słabością. Jest przedstawiona jako silna psychicznie i bezwzględna.

Motyw kobiety jako matki w literaturze to jeden z najbardziej emocjonalnych tematów. Matka jest zwykle przedstawiana jako symbol bezwarunkowej miłości, poświęcenia, opieki i moralnej siły. Często stoi ona w obronie dziecka, gotowa zrezygnować z własnego szczęścia, zdrowia, a nawet życia. Możemy zaobserwować jednak różne oblicza macierzyństwa.

Demeter - mit o Persefonie pokazuje ogromną miłość matki do córki. Persefona zostaje porwana przez Hadesa do świata zmarłych. Demeter rozpaczliwie jej szuka i z rozpaczyczaniedbuje swoje obowiązki bogini urodzaju. Ziemia przestaje rodzić plony, pojawia się głód i cierpienie ludzi. Demeter symbolizuje matkę, która dla dziecka jest gotowa sprzeciwić się całemu światu.

Matka Polka, Adam Mickiewicz. W wierszu pojawia się symboliczny obraz „Matki Polki”. To kobieta wychowująca syna w realiach niewoli narodowej. Mimo wszystko przygotowuje go do poświęcenia i cierpienia. Ten wizerunek łączy macierzyństwo z patriotyzmem i tragedią historyczną.

Kobieta jako bohaterka tragiczna.

Antygona jest jedną z najbardziej znanych bohaterek tragicznych w literaturze antycznej. Jej historia została przedstawiona w dramacie Sofoklesa. Tragizm głównej bohaterki polega na konflikcie dwóch równorzędnych racji, prawa boskiego i prawa państwowego. Kobieta świadomie wybiera wierność swoim zasadom, co prowadzi do tragicznej śmierci.

Oliwia Tomczak

Styczeń 2026 w naszej szkole

Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego Akademickiego Milenium zaczęli ten rok intensywnie, realizując projekty i uczestnicząc w wielu wydarzeniach. Osoby realizując rozszerzony program nauczania z języka polskiego wzięły udział w pokazie filmowym w Centrum Kultury „eSTeDe”. W ramach wydarzenia obejrzeli film „OldOak” w reżyserii Kena Loacha, który poruszał istotne problemy społeczne. Nasza szkoła wyruszyła również na wycieczkę do Warszawy, aby uczestniczyć w nagraniu jednego z odcinków popularnego programu „Mam Talent!”, emitowanego w TVN.

Uczniowie klas 2., 3. i 4. rozszerzający chemię uczestniczyli w zajęciach laboratoryjnych na Wydziale Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wynieśli stamtąd bardzo dużo wiedzy praktycznej. Pod koniec stycznia rozstrzygnięta została olimpiada historyczna, nasze liceum reprezentowała jedna z uczennic. Po pisemnym etapie wojewódzkim znalazła się ona w gronie 50 najlepszych uczniów, tym samym awansując do etapu ustnego.

Oliwia Tomczak

W naszym liceum w tym roku szkolnym mnóstwo już się wydarzyło, lecz czeka nas jeszcze więcej przygód!

Dziękujemy, że jesteście z nami oraz życzymy Wam Wesółych Świąt Wielkiej Nocy!

Artykuły przygotowali:

Amelia Witczak

Oliwia Tomczak

Stanisław Pawlak

Oprawa graficzna:

Fabiola Somerfeld

Weronika Leśniak

Pod opieką

Pani Magdaleny

Cytryńskiej-Kurzepy

